

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 7P/32/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618200452
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2018:8618200452.1

Uznesenie

Okresný súd Svidník vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: mal. R. Y., nar. XX.XX.XXXX a mal. M. Y., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom Y. XXX/XX, XXX XX L., deti rodičov matky Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/XX, XXX XX L., a otca R. Y., anr. XX.XX.XXXX, Y. XXX/XX, XXX XX L., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov o nariadenie výchovného opatrenia, v danom prípade o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. Zveruje dočasne maloleté deti - maloletého R. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/XX, XXX XX L., a maloletého M. Y., nar. XX.XX.XXXX bytom Y. XXX/XX, XXX XX L., do starostlivosti Detského domova DKD DRaK, so sídlom Diamantová 5, 040 11 Košice.

II. Neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7P/32/2018.

odôvodnenie:

1) Návrhom podaným na Okresnom súde Svidník dňa 14.03.2018, sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately domáha nariadenia výchovného opatrenia a nariadenia neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloleté deti, maloletého Jaroslava Y., nar. XX.XX.XXXX a maloletého M. Y., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „návrh“).

2) Podaný návrh Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov (ďalej len „ÚPSVaR Stropkov“) odôvodnil tým, že od 07.11.2007 eviduje rodinu maloletých detí (rodinu Y.) na príslušnom oddelení úradu. Z opisu rodinných pomerov maloletých bolo zrejmé, že z manželstva rodičov maloletých sa narodilo štrnásť detí. Otec maloletých bol v období od 29.12.1976 do 14.09.2016 evidovaný, ako nezamestnaný na ÚPSVaR Stropkov a dňa 15.09.2016 nastúpil výkon trestu odňatia slobody v trvaní 42 mesiacov. Matka maloletých je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a od nástupu otca na výkon trestu odňatia slobody zabezpečuje výchovu a starostlivosť o deti. Rodinná situácia je dlhodobo nepriaznivá, pretože matka nevláda zabezpečiť štrnástim maloletým deťom riadnu výchovu a starostlivosť, čo sa prejavuje u maloletých detí R. a M. najmä ich nevhodným správaním, nerešpektovaním autorít (matka, škola, širšie sociálne prostredie), páchaním priestupkov a záškoláctvom. Počas celej doby evidencie ÚPSVaR Stropkov rodinu pravidelne monitoruje, poskytuje je sociálne poradenstvo a výchovné pohovory zamerané na odstránenie alebo zmiernenie problémov v správaní maloletých detí. Cez zážitkové aktivity sa UPSVaR Stropkov snaží rozvíjať u maloletých detí ich sociálne zručnosti na odbúranie sociálnej izolácie a získanie spoločenských a hygienických návykov. Na intenzívnejšej práci s rodinou sa pristúpilo od roku 2015, kedy sa začalo častejšie prejavovať nevhodné správanie u starších maloletých detí. V evidencii sociálnej kurately je maloletý R. vedený od 20.11.2010 z dôvodu, že sa dopustil konania majúceho znak priestupku proti majetku a maloletý M. je v evidencii od 02.03.2016 z dôvodu zanedbávania povinnej školskej dochádzky. Od doby evidencie maloletých na oddelení

sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „OSPODaSK“), bola s maloletými a ich rodičmi vykonávaná sociálna práca zameraná na korigovanie ich problémového správania. V rodine boli opakovane vykonané výchovné pohovory, poskytnuté sociálne poradenstvo, pričom maloleté deti Muchové boli taktiež zaradené do programu - priority na rok XXXX a 2017 s názvom „Výchovný skupinový program alebo sociálny skupinový program pre deti s problémovým správaním alebo s poruchami správania, u ktorých sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, vykonávaný ambulantnou alebo pobytovou formou“, ktorý vykonával akreditovaný subjekt Detské kočovné divadlo DRaK so sídlom Hlavná 16, Prešov. Cieľom programu - priority, bolo zmiernenie a odstránenia problémového správania u maloletých detí R. a M. a zabezpečenie vhodného využitia ich voľného času, ako i zvýšenie podpory a obnovy narušeného rodinného prostredia. V školskom roku 2016/2017 maloletý R. navštevoval 7. ročník Špeciálnej základnej školy internátnej Svidník („variant A“ - deti s mentálnym postihnutím). Od mesiaca december 2017 sa správanie maloletého veľmi zhoršilo, prestal rešpektovať matku, príbuzných, pedagógov v škole a taktiež pracovníkov OSPODaSK. V dňoch 04.12.2017, 18.12.2017 a 14.01.2018 sa maloletý R. dopustil konaní majúcich znaky priestupkov proti majetku a dňa 31.01.2018 bolo voči nemu vznesené obvinenie zo spáchania prečinu hanobenia miesta posledného odpočinku. Povinnú školskú dochádzku si maloletý R. neplní, pričom v školskom roku 2016/2017 vymeškal 146 neospravedlnených vyučovacích hodín a v školskom roku 2017/2018 (do 31.01.2018) vymeškal 61 neospravedlnených vyučovacích hodín. Maloletý M. je žiakom 2.B triedy ZŠ Konštantínova, Stropkov a v školskom roku 2017/2018 vymeškal už 60 neospravedlnených vyučovacích hodín. Dňa 15.02.2018 oznámila OSPODaSK menovaná základná škola, ktorú maloletý M. navštevuje, že správanie maloletého M. sa po vianočných prázdninách zhoršilo, je agresívnejší a zákernejší voči spolužiakom, vyhráža sa im a zastrašuje ich. Spolu s bratom Jaroslavom sa túlajú po meste, neplnia si povinnú školskú dochádzku a páchajú protispoločenskú činnosť. Pracovníci OSPODaSK dňa 15.02.2018 zvolali prípadovú konferenciu za účasti všetkých subjektov podieľajúcich sa na školských aj mimoškolských aktivitách maloletých detí Y.. Počas konferencie matka maloletých uviedla, že „výchovu svojich starších detí sama nezvláda, narúšajú výchovu aj ostatných malých detí v rodine, správajú sa k nim nepriateľsky až agresívne, ohrozujú ich zdravý psychický a fyzický vývin, bojí sa že im úmyselne ublížia...“. Preto matka maloletých požiadala o umiestnenie najproblémovnejších detí R. a M. do zariadení na výkon rozhodnutia súdu. V prípade oboch maloletých ÚPSVaR Stropkov konštatoval, že u R. a M. sa jedná o sociálne, mravne a emocionálne narušené deti, je potrebné zabezpečiť plnenie povinnej školskej dochádzky a vhodnými korekčnými postupmi upraviť ich nevhodné formy správania v prostredí, ktoré pôsobí stimulujúco a akcelerujúco na ich psychický vývin a to predovšetkým svojím výchovno- vzdelávacím programom, využívaním špeciálno-pedagogických postupov vo výchove, psychoterapeutickými činnosťami a rozvojom záujmovej sféry s cieľom získania návykov na kvalitné a vhodné vyplnenie voľného času. Vyššie uvedené skutočnosti podľa ÚPSVaR Stropkov osvedčujú záver, že umiestnenie maloletých detí R. a M. Y. do Detského domova DKD DRaK v Košiciach, je v ich najlepšom záujme.

3) Spolu s návrhom boli predložené len rodné listy maloletých.

4) Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. , Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5) Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6) Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7) Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8) Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

9) Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný svýrokom vo veci samej.

10) Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. , Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11) Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12) Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

13) Podľa § 367 ods. 3 a 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

14) Podľa článku 5 základných zásad zákona č. 36/2005Z. z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15) Podľa článku 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

16) Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, kedy nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené (preukázané) okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Súd preto môže nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie tohto účelu. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie, a z toho vyplývajúcu potrebu úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

17) Krátka lehota na rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 367 ods. 1 CMP nevytvára priestor pre plnohodnotné dokazovanie. S poukazom na dané časové obmedzenie súd rozhoduje o neodkladnom opatrení na základe osvedčenia podstatných skutočností vyplývajúcich z návrhu na jeho nariadenie.

18) Z obsahu návrhu a opisu skutkových tvrdení ÚPSVaR Stropkov súd zistil rozhodné skutočnosti pre osvedčenie naliehavosti a nevyhnutnosti úpravy práv a povinností k maloletým deťom. Matka maloletých detí (mal. R. a mal. M.) ich výchovu nezvláda, pričom správanie oboch maloletých sa výrazne zhoršilo, ako v rodinne tak v školskom prostredí. Maloletí R. a M. si neplnia povinnú školskú dochádzku a v priebehu školského roka 2017/2018 už vymeškali spolu 121 neospravedlnených hodín. V poslednom období došlo k zhoršeniu správania maloletých, nakoľko sa obaja dopúšťajú protispoločenských činností majúcich u maloletého Jaroslava znaky priestupkov proti majetku a prečinu hanobenia miesta posledného odpočinku. U maloletého M. došlo k vystupňovaniu jeho správania v škole, nakoľko tento je agresívnejší a zákernejší voči svojim spolužiakom, týchto zastrašuje a vyhráža sa im. Problémové správanie oboch maloletých dospelo do štádia, kedy obaja maloletí prestali rešpektovať svoju matku, príbuzných, pedagógov v školách, ale aj pracovníkov OSPODaSK.

19) Za tohto skutkového stavu dospel súd k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože navrhovateľ (ÚPSVaR Stropkov) osvedčil skutočnosť odôvodňujúcu aplikáciu ustanovenia § 367 CMP. Je v najlepšom záujme maloletých detí (R. a M. Y.), aby vzhľadom na ich doterajšie správanie bolo prijaté to najvhodnejšie opatrenie, ktoré nielen obmedzí ich nevhodné a protispoločenské konanie, ale zároveň zabezpečí, aj tie najlepšie predpoklady pre ich riadny spoločenský a sociálny vývin a vývoj. Do rozhodnutia súdu vo veci samej je potrebné, aby boli obe maloleté deti vyňaté z ich doterajšieho výchovného prostredia, pretože ďalším zotrvaním v takomto prostredí by mohlo dôjsť nielen k zhoršeniu ich správania ale aj k zhoršeniu ich sociálneho vývinu.

20) Na základe zisteného skutkového stavu súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.

21) Toto rozhodnutie trvá do právoplatného skončenia vo veci samej vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 7P/32/2018.

22) Rozhodnutie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Svidník, Sovietskych hrdinov 200/35, 089 01 Svidník na Krajský súd v Prešove (§ 357 písm. d/ CSP).

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti, teda musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis (§ 121 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods.2 CMP).

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods.3 CMP).

Odvolanie nie je prípustné, ak proti uzneseniu možno podať sťažnosť (§ 60 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods.1 CMP).

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).